

*Kryteria określające „zniesienie statusu odpadu”
– służące rozwojowi rynku recyklingu*

OD KIEDY ODPAD PRZESTAJE BYĆ ODPADEM?

Odpady wytwarzane przez europejski przemysł i konsumentów, zamiast trafiać na składowiska, są w coraz większym stopniu poddawane powtórnemu przetwarzaniu w surowce wtórne oraz nowe produkty. A jednak dotychczas odczuwalny był brak jasnych kryteriów, pozwalających określić, kiedy odzyskany z odpadów materiał przestaje być odpadem i może być już uznany za inny produkt lub surowiec. Przyjęte dziś pierwsze rozporządzenie w sprawie zniesienia statusu odpadu określa konieczne kryteria dla złomu stali i żeliwa oraz złomu aluminium. Celem rozporządzenia jest pobudzenie rynków recyklingu odpadów w Europie.

Unijny komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** podkreślił:

– W odpadach trzeba dostrzec cenne źródło zasobów, a przyjęte dziś kryteria zniesienia statusu odpadu w przypadku strumieni materiałów ma rzeczywiście umocnić przemysł i usługi na rynku recyklingu – wykonaliśmy tym samym ważny krok w kierunku budowania w Europie zasobooszczęd-

nej gospodarki i społeczeństwa korzystającego w pełni z recyklingu.

Ważnym celem reguł zniesienia statusu odpadu jest pobudzenie rynków recyklingu w UE. Pozwoli to nam zadbać o pewność prawa i równe reguły gry w branży recyklingu, zdejmując niepotrzebne obciążenie administracyjne z całego sektora poprzez zwolnienie bezpiecznych i czystych surowców wtórnych z zakresu obowiązywania przepisów dotyczących odpadów, przyczyniając się do zaopatrzenia całego przemysłu w Europie w surowce.

Dotychczasowy brak jasnych i zharmonizowanych kryteriów prowadził do sytuacji, w której niektóre z państw członkowskich wypracowywały zróżnicowane i nie zawsze zgrane ramy regulacyjne w odniesieniu do surowców wtórnych.

Dzisiejsze rozporządzenie oznacza, że czysty i bezpieczny złom nie musi już być uznawany za odpady pod warunkiem, że producenci wprowadzą system zarządzania jakością, wykazując, że przestrzegają obowiązujących kryteriów składając oświadczenie o zgodności każdej dostawy złomu.

W odpadach trzeba dostrzec cenne źródło zasobów – mówi Janez Potočnik, unijny komisarz ds. środowiska.

Foto: Jacek Zysk

Wszelkiego rodzaju obróbka, na przykład skrawanie, rozdrabnianie, czyszczenie i uwalnianie od zanieczyszczeń, wymagana w celu przystosowania złomu do ostatecznego wykorzystania w hutach stali i aluminium lub kuźniach musi zostać zakończona, zanim złom, który miał status odpadu, może być ponownie wykorzystany. Przykładowo, stare samochody muszą być rozmontowane, zawarte w nich płyny i niebezpieczne związki chemiczne – usunięte, a elementy metalowe odpowiednio przygotowane w celu odzyskania czystego złomu, spełniającego kryteria zniesienia statusu odpadu.

Ustanowienie kryteriów zniesienia statusu odpadu zostało przygotowane dzięki nowej dyrektywie ramowej w sprawie odpadów, która zmierza do znacznego podwyższenia poziomów recyklingu oraz zminimalizowania dalszego wydobycia bogactw naturalnych. Dalekosiężny cel to budowa w całej Europie społeczeństwa recyklingu, to jest: unikającego powstawania odpadów i wykorzystującego jak najczęściej odpady, których powstania nie da się uniknąć, jako zasoby.

Podstawą dyrektywy ramowej w sprawie odpadów są ugruntowane zasady gospodarki odpadów przyjaznej środowisku. Określa się w niej pięciostopniową hierarchię odpadów oraz propaguje zapobieganie ich powstawaniu, przygotowanie do ponownego wykorzystania, recykling i inne formy odzysku. Unieszkodliwianie odpadów, takie jak ich składowanie, choć to w większości państw członkowskich wciąż najpopularniejsza forma unieszkodliwiania odpadów komunalnych, powinno być raczej uznawane za ostateczność. Polityka Unii w dziedzinie opa-

dów ma na celu podniesienie pozycji gospodarki odpadami w hierarchii oraz wprowadzenie myślenia w kategoriach cyklu życiowego, co zapewniłoby podejmowanie takich działań, które są ostatecznie korzystniejsze od każdej alternatywy.

Czysty i bezpieczny złom nie musi już być uznawany za odpady.

Rozporządzenie wejdzie w życie, gdy tylko zostanie opublikowane, i po upływie sześciomiesięcznego okresu przejściowego będzie bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Komisja pracuje obecnie nad podobnymi kryteriami w odniesieniu do innych strumieni materiałów o szczególnym znaczeniu dla unijnych rynków recyklingu, jak miedź, papier, szkło oraz kompost.

Bliższe szczegóły polityki UE w dziedzinie odpadów na stronie internetowej:

<http://ec.europa.eu/environment/waste/index.htm>

Bartosz Zadura
Komisja Europejska Przedstawicielstwo w Polsce